

16.11.2025 120v. juhla: Historiikki-katsaus

Nurmijärven sosialidemokraatit ry 120v, Eero Peltonen

Vuoden 1905 suurlakon innoittamana Suomeen perustettiin vuosina 1905-1906 yli 800 työväenyhdistystä. Nurmijärvellekin kymmenkunta, joista kolmen yhdistyksen 120 vuotisjuhlaa tänään vietämme.

Nurmijärven kirkonkylän työväenyhdistyksen perustava kokous pidettiin seppä Kalle Vuoren asunnossa marraskuussa 1905. Alkuinnostuksessa yhdistykseen liittyi noin 200 jäsentä, mutta ennen pitkää jäsenmäärä vakiintui noin 50 paikkeille. Aluksi kokoonnuttii nuorisoseurantalossa, mutta jo aivan alussa lähdettiin omaan talohankkeeseen. Monien vaiheiden jälkeen lähinnä talkootyönä, Kustaa Raunion johdolla tehty työväentalo valmistui niin että vuoden 1908 vappujuhla voitiin pitää omassa talossa.

Yhdistyksen toiselle vuosikymmenelle osui kansalaissota. Sen julmissa jälkiselvittelyissä kuolo kohtasi seitsemää yhdistyksen jäsentä, joukossa yhdistyksen puheenjohtaja Kalle Aaltio.

Kansalaissodan jälkeen toiminta jatkui vilkkaana. 1920-1930 -luvulla harrastettiin paljon iltama- ja näytelmätoimintaa.

Talvi- ja jatkosodan aikana hoidettiin vain normaalit kiinteistöä ja yhdistyksen taloudenpitoa koskevat asiat. Työväentalo oli evakkoon joutuneiden romaniperheiden sijoituspaikkana.

Sodan jälkeen toiminta käynnistyi ripeästi. Ennen 1953 valmistunutta kirkonkylän urheilukenttää, työväentalon pihaa käytettiin myös 1946 perustetun urheiluseura Nurmijärven kunnan harjoitus- ja kilpailutoimintaan. Vuosina 1953-54 työväentalossa tehtiin peruskorjaus ja laajennus.

1970 -luvun alussa otettiin keskusteluun työväentalon kunto ja sen tontin tuleva käyttö. Vuonna 1972 päädyttiin vuokratalohankkeeseen, ja perustettiin kiinteistöosakeyhtiö Punatorppa niminen yhtiö, joka rakennutti tontille aravalainoitettua 43 asunnon vuokrakerrostalon. Yhdistykselle tuli talon alakertaan oma kokoustila. Kerhohuonetta on omien kokousten lisäksi vuokrattu urheiluseuran, eläkkeensaajien, perhejuhlien, TSL:n ja kunnallisjärjestön käyttöön.

1988 yhdistys muutti nimekseen Nurmijärven Sosialidemokraatit Ry.

1998 kerhohuoneessa tehtiin remontti, ja 2003 remontoitiin kerhohuoneen wc-tilat ja keittiö. Vuoden 2015 tärkeimmäksi hankkeeksi muodostui kiinteistö Oy Punatorpan asumisviihtyvyyden parantaminen. Yhdistys anoi ARA:n avustusta jälkiasennushissien saamiseksi. ARA myönsi avustusta 50% toteutuneista kuluista. Hissitornit valmistuivat syksyllä 2016.

2020 luvulle tultaessa yhdistyksen jäsenistö on vähentynyt jo useamman vuoden ajan. Osittain tästä syystä yhdistys päätti luopua kiinteistö Oy Punatorpan omistuksesta. Kiinteistöllä oli ollut pari vakavaa vesivahinkoa, ja talon iän huomioiden, vakuutusyhtiö ei korvannut kuin 20% korjauskuluista. Putkiremonttiarvio oli noin miljoona euroa. Samaan aikaan pankkien lainaehdot kiristyivät vanhojen kerrostalojen remonteihin. Yhdistyksen jäsenkokous antoi valtuudet puheenjohtajistolle aloittaa myyntineuvottelut. Yhdistys jäi vuokralaiseksi ennen omistamaansa kerhohuoneeseen. Myyntitulot säätiöitiin yhdistyksen toimiessa perustajana.

Tulevaisuus: Nurmijärven Sosialidemokraatit Ry on kuluneen 120:n vuoden aikana omistautunut yhteiskunnallisiin asioihin vaikuttamiseen Nurmijärven, ja varsinkin sen kirkonkylän parhaaksi. Tulevaisuus on täynnä haasteita. Yhteisten asioiden hoito ei enää kiinnosta niin kuin ennen. Euroopassa, Suomessa ja Nurmijärvelläkin on poliittiset ääriilikkeet, populismi ja rasismi ovat voimistuneet. Siksi maltillista ja luotettavaa sosialidemokratiaa tarvitaan tulevaisuudessakin varmistamaan oikeudenmukaisen ja heikommat huomioivan hyvinvointiyhteiskunnan säilymisen.